

tas inter se hominum mutuas concilia-
re. Eamque ob causam virtutem vilem e-
xistere dicimus, quod amici esse nequeunt,
qui mutuis inter se iniuriis conficiantur.
Præterea, iustum, iniustumque, maximè
circa amicos versari omnes confitemur.
Et sanè videtur vir bonus etiam amicus
esse, ac amicitia moralis quidam habitus:
vt si iniuriis quis cauere instituat, homi-
nem inimicem reddat amicos, eò quod veri
amici nunquam mutuo, quemadmodum
& iusti, inferant iniuriam. Quocirca aut
idem profusus, aut cognata inter sese, ami-
citia, iustitiæque existunt. præterea, inter
bona præstantissima reputamus, paratum
esse amicum: & malum grauissimum, soli-
tudinem, amicorumque carentiam inter-
pretamur: quod omnis vita, spontaneaque
hominum conuersatio his constet, quæ
cum familiaribus aut cognatis, aut aliis
nobiscum degentibus vel liberis, vel pa-
rentibus, vel vxore transigitur. Et propria
quidem iusta quæ ad amicos spectant, so-
lum ad nos pertinent: verum quæ lege
constituta, non equidem nos, sed alios re-
spiciunt. Verum multa ambigi circa ami-
citiã solent. Primùm quidem, quod for-
tiss affumitur, vt plerumque dicitur. Vide-
tur enim nonnullis simile simili amicum
esse: vnde natum est, quod fertur,

Deum similem semper adducit ad similem.

Etenim graculus ad graculum:

Et fur firem cognoscit, et lupus lupum.

Sed & physiologi vniuersam naturam re-
rum describentes, principium hoc consti-
tuant, similia ad similia contendere. Quo-
circa & Empedocles canem foemellam fi-
cili incumbere aiebat, ob similitudinem,
quàm cum eo plurimam haberet. Atque
hi quidem ad hunc modum amicum de-
finiunt, alij verò contrarium contrario a-
micum asserunt. Amabilia enim deside-
rabiliaque omnibus amica sunt: & siccum
humida, non sicca, appetit. Vnde & terra
pluuiam optare dicitur, & rerum omnium
mutationem gratam esse: ea verò in con-
trarium fit. Et simile simili inimicum, &
fugulus (quod dicitur) odit figulum. Insuper
& animantia, quibus ex eodem victus sup-
petit, hostilia inuicem sunt. Opiniones igi-
tur hæc tantùm distant ab iis, quæ simile,
amicum, & contrarium, inimicum cen-
sent.

Minus certè semper ei, quod plus est,

*Hostile existit, inimicitiamque dies exor-
ditur.*

Præterea & loca inter se distant, contrario-

A φίλιαν· καὶ πλὴν ἀρετῶν διὰ τοῦτο φαίνονται
χρησίμων· οὐ γὰρ ἐνδέχεται φίλους ἑαυτοῦς
ἔχειν ἀδικουμένους ἐπὶ ἀλλήλων. ἐπὶ τῷ δὴ-
κῶν καὶ τῷ ἀδίκων περὶ τοῦ φίλου ἐστὶ μά-
λισται πάντες φιλῶν. καὶ ὁ αὐτὸς δοκεῖ ἀδικῶν
ἔχειν καὶ ἀγαθὸς καὶ φίλος, καὶ φιλία ἡθικὴ τις
ἐστὶ ἕξις, καὶ ἕαί τις βούληται ποιῆσαι, ὥστε
μὴ ἀδικεῖν, ἀλλ' εἰς φίλους ποιῆσαι. οἱ γὰρ
B ἀληθῶν φίλοι, καὶ ἀδικοῦσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ
ἕαί δίκῃν ὄντων, καὶ ἀδικησούσιν. ἢ ταῦτόν
ἐστὶν, ἢ ἐγγὺς τι ἢ διαμεσοῦν καὶ ἢ φιλία.
περὶ δὲ τοῦτοισι ἔτι μετρίων ἀγαθῶν τὴν φί-
λον ἐστὶν ὑπολαμβάνομεν. πλὴν δὲ ἀφίλιαν
καὶ πλὴν ἐρημίας, δεινότερον, ὅτι ὁ βίος ἀπας,
καὶ ἡ ἐκούσιος ὁμιλία καὶ τούτων. μετ' οὐ-
κείων γὰρ ἢ μετ' συγγενῶν, ἢ μετ' ἐτέρων
C συμμιμενῶν, ἢ τέκνων, ἢ γυναικῶν, ἢ ζωα-
κόων, καὶ τὰ ἔθνη διακίμαται περὶ τοῦ φίλου
ὄντων ἐφ' ἡμῶν μόνον· τὰ δὲ περὶ τῶν ἀλλοίων,
νενομοθέτηται, καὶ ἕαί ἐφ' ἡμῶν. ἀπορείεται δὲ
πολλὰ περὶ τῆς φιλίας· περὶ τῶν ἑαυτοῦ ἐξω-
θεν περὶ λαμβανόντων, καὶ ὅτι πλέον λέγον-
τες· δοκεῖ γὰρ τοῖς μὲν τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ ἐστὶ
φίλον· ὁ δὲ ἐν εἰρηται,

D ἔξω αἰεὶ τὸν ὅμοιον ἀγχι θεὸς εἰς τὸν ὁ-
μοιον.

καὶ γὰρ κολοῖός ποτι κολοῖόν.

Ἔγνω δὲ φάρι τε φάρα, καὶ λύκος λύκον,
οἱ δὲ φυσιολόγοι καὶ πλὴν ὅλων φύσιν διακο-
σμοῦσιν, ἀρχὴν λαβόντες τὸ ὅμοιον ἵεναι. διὰ
καὶ Ἐμπεδοκλῆος καὶ πλὴν κού' ἐφακασθῆ-
ται ὅτι τῆς κεραιμίδος, διὰ τὸ ἔχειν πλεί-
E σον ὅμοιον, οἱ ἑαυτοῦ ὕψος τὸν φίλον λέγου-
σιν· οἱ δὲ τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ φαίνονται
φίλον. τὸ μὲν γὰρ ἐρρόμενον καὶ ὅτι θυμητόν
πάντων ἐστὶ φίλον. ὅτι θυμῷ δὲ οὐτε ξηρὸν τῷ
ξηροῦ, ἀλλ' ὑγρὸν ὁδὲν εἰρηται, ἔρα μὲν ὁμ-
βέου γὰρ, καὶ τὸ μεταβολὴ πάντων γλυκύ,
ἢ δὲ μεταβολὴ εἰς τοῦ ἀντίον. τὸ δὲ ὅμοιον
F ἐχθρὸν τῷ ὁμοίῳ. καὶ γὰρ κεραιμίδος κεραιμῆ
κατέει· καὶ τὰ δὲ τῶν ἀντίων περὶ φύσιν πο-
λέμα ἀλλήλους ἕα αὐταῖ μὲν οὐκ αἰ ὑπο-
λήψεις τοσούτω διετάσσονται μὲν γὰρ, τὸ ὅμοιον,
φίλον· τὸ ἐναντίον, πολέμιον·

Τὸ πλεονεῖ δὲ αἰεὶ πολέμιον καὶ δίσταται

Τὸ ὕλασιν, ἔχθρας δ' ἡμέρας κατάρχει·

ἔπι δὲ καὶ οἱ τόποι κεραιμίδος ἔστι ἐναν-
τίων·